

הפותרת בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום רביעי ו' אב תשפ"ב | דף היומי בבלי: כתובות כח | דף הכולל: כתובות סח.
דף היומי בהלכה: מ-אות כ' עד אות מ'.
מוסר: שמירת הלשון - פרק י"א 'עוד יש מעלה' עד פרק י"א 'וכדי לבאר'.
קנין חכמה הלימוד השבועי: שער יחוד המעשה פרק ה' 'על כן היזהר שלא תטעה' עד 'וכאשר יתייאש ממך היצר..מצד אהבת השבח'

להצטרפות לקבלת הפותח בכל יום במייל: dirshu@dirshu.co.il

סימן מצמרר מהעולם העליון | האם שמעתם על הגניבה הגדולה של סודות הגנום היהודי? | אבא הסביר לי: "המיטה הזאת היא כמו לולב!" | 2458

על דא ועל הא

"הבכיה שלנו על חורבן בית המקדש, זאת גם ההזדמנות שלנו לבכות על גניבת תכונות ה-D.N.A היהודי"

שיחה מרתקת עם פרופסור לגנטיקה

סוגיות, ועניינים. ובכל דף שני עמודים: עמוד א' ועמוד ב', דברי הגמרא וסביבם המפרשים: רש"י מצד אחד ותוספות מצד שני. וכל פרק בתוספות: דיבור המתחיל אחר, המודגש במילה מודגשת. אבל בוא ננסה להקטין ולמרכז את הש"ס לגודל הכי קטן שנצליח ע"פ הטכנולוגיה המתקדמת ביותר. לאיזה גודל אתה משער שנצליח? ניקח לדוגמא את כרך התנ"ך שאנחנו מכירים: תורה נביאים כתובים. שם יש 1,202,972 אותיות. ננסה להקטין אותו לגודל הכי קטן ששייך. האם נצליח להכניס את כל האינפורמציה הזו לגודל של גרגיר אורז? נשמע לך הזוי! הלא כן?
"בוא נמשיך עם הדוגמא של גרגיר האורז שהוא כמילימטר. כל גרעין תא של בן אדם הוא בגודל חמש מיקרומטר. במילימטר יש אלף מיקרומטר, כלומר בגרגיר אורז ניתן לאחסן כמאתיים גרעיני תא אנושי, ובכל גרעין תא כזה יש אינפורמציה כתובה: סוג של 'מתכון' מפורט ובו הוראות לגוף איזה חומר ומתי להפריש ללב, ואיזה למוח מה לכליות, לכבד ועוד ועוד...
"האינפורמציה נקראת די.אנ.א. D.N.A. והיא כתובה אצל

הוא ישב בטיסה לידי, נעים הליכות, מקורח קמעה, עם כיפה גדולה על ראשו. במהלך הטיסה הארוכה התפתחה בינינו סוג של ידידות: "תקרא לי ויקטור", ביקש. "אני פרופסור לגנטיקה, ומתמחה בתחום", הוסיף בעברית אנגלית. "המילה האחרונה של המדע נמצאת בתחום הזה".
הוא ריתק אותי בפרקים קסומים על הבריאה האלוקית המדהימה אשר מותירה את האדם המתבונן נדהם ומתפעל מול החוכמה האלוקית הנגלית במלוא עוצמתה מתחת למיקרוסקופ. כהקדמה אמר שינסה לפשט את הדברים ולתארם במילים פשוטות ככל שישלח בעברית שלו, המתובלת באנגלית. הוא הדגיש שהסבר לא מדויק, אבל בהחלט בכיוון.
"את ש"ס בבלי אתה מכיר?"
בוודאי, ענית לו.
"כמה מסכתות יש שם?"
שלושים ושש.
"וכל מסכת מחולקת לפרקים, וכל פרק לפי סוגיות, ותתי

לגדל חיטה בריאה יותר ולהוריד את מינון חומרי ההדברה.

גניבת הגנום היהודי

הפרופסור המשיך ברעיון נפלא: "כל סודות תכונות החי, הצומח או המדבר, רשומים בגנים, והם היסוד המפעיל כל בריה ובריה. אך מעל לגנים של החי, הצומח והמדבר, קיים גם הגנום היהודי - בריאה כשלעצמה. לו היינו משכילים להבין את הגנום היהודי, לקרוא נכון את הדי.אנ.אי היהודי, מיד הייתה מתבהרת לנו עוצמת הקשר שלנו עם הבורא יתברך, הטבעה עמוק עמוק בגנום היהודי, וכך היה לנו קל יותר בהתמודדות של דורנו, דור האינטרנט, מול עולם חומרי, מפתה ומושך בכל כבלי עוון, תאוות וניסיונות איתם מתנסים בני דורנו קרוצי החומר".

לו נשכיל לראות נגלה כיצד הטבע הבורא בתוך תוכנו, בכל תא ותא, מערכות של אהבה ויראה, כדי שנוכל דווקא דרכם להתחבר אליו יתברך, כדי שנשכיל להעלות את האהבה שבלבנו למקורה להדבק בו יתברך, להתייחד ולהתאחד אתו.

אם נעמיק בגנום היהודי נגלה כי זה היה הסוד והיסוד בבית המקדש, ביתו של הבורא, כדברי חז"ל שהבורא בחר בדרכו של יעקב שקראו "בית". נתבונן בחדר משכיותיו, קודש הקודשים, ובדברי חז"ל בתיעודם על קודש הקודשים, נבין שהיסוד הוא נכון ואמתי: בית המקדש היה המקום אותו ייעד ובוחר הבורא משכן לאהבה ולחיבה העצומות שבינינו אליו יתברך, וכלשון הגמרא: "הרי את מקודשת לי - מיוחדת ומזומנת לי". כלומר: בית המקדש הוא המקום המיוחד לעם ישראל להתייחד ולהתחבר עם השי"ת אוהבו.

כשנחבר הבית ובאו גויים בנחלתו, "כל מכבדיה הזילוה" - מסבירה הגמרא שהם זלזלו ולא הבינו בעיניים המגושמות שלהם את מה שראו שם, אלא להפך. הם הזילו את יסודות הקשר העוצמתי הללו שמצאו שם, הוציאו אותם לרחוב והגשימו אותם. הגויים שבאו בנחלתך לקחו את הבעירה שבערה שם, את האש שיקדה שם, והפנו אותה לתאוות העולם הזה. את הדבר יקר הערך שהיה מוצנע בקודש פנימה, הזילו בראש חוצות - בכל קרן רחוב.

הבכיה שלנו על חורבן בית המקדש, כוונתה לעורר רחמים, כדברי רבנו הזרע שמשון זיע"א. זאת גם ההזדמנות שלנו לבכות על כאבנו על קושי הניסיונות של דורנו. על גניבת תכונות ה-D.N.A היהודי מתפקידן המקורי, ועל השימוש הקלוקל שנעשה בהן. את הגנום הכי עמוק של הדי.אנ.אי - האהבה והקשר בין ישראל לשכינה הקדושה, הוציאו מבית המקדש לרחוב, לכלי משחית רח"ל.

ויקטור, מעורר ומאיר בעדינותו כי כשנחקר בסוד הגנום היהודי נגלה כי עדיין נשאר לנו בית מקדש קטן, זהו ביתו של כל אחד מאתנו: "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם". שם, בידינו גם כיום להקריב קרבנות וכך להשכין את השכינה בביתנו.

(גיליון התחזקות וביטחון במשנת הזרע שמשון)

כל תא באדם בארבעים ושש 'מסכות'. כל 'מסכת' נקראת 'כרומוזום' ובכל מסכת ישנם פרקים ותתי פרקים... כמויות עצומות של אינפורמציה הכתובה בכשלושה מיליארד אותיות (= סימנים). כדי להמחיש את הכמות האסטרונומית של המידע - מדובר במספר אותיות כפול מהתנ"ך! ואת כל האינפורמציה הזו צמצם הבורא יתברך בגרעין התא, ששם נמצא הדי.אנ.אי, בגודל של חמש מיקרומטר, כך שבגרעין אורז בגודל מילימטר השווה לאלף מיקרומטר נכנסו מאתיים פעמים ש"ס".

"כיום", משתף פרופ' ויקטור, "נותן לנו השם יתברך יותר ויותר כלים טכנולוגיים לפתוח ולקרוא את כל האינפורמציה הזו, לא רק בצביעת כל 'מסכת', כל כרומוזום, בצבע שונה, אלא אפילו בקריאה של כל פרק ועמוד או פסקה בתוך 'הש"ס' המופלא הזה, ואפילו ברבדים עמוקים יותר של קריאת כל מילה וסימן ברצף הגנטי".

הוא מטעים ואומר שבכל יצור, צומח או חי, יש מספר כרומוזומים שונה, למשל, אצל היונה נמצא רק ששה עשר כרומוזומים. בגרעין החיטה למשל יש ארבעים ושנים כרומוזומים. לתרגול שבעים ושמונה... בכל תא של בן אנוש בתבל יש ארבעים ושישה כרומוזומים, כלומר ארבעים ושש 'מסכות' צופני סוד ועמוסי הוראות.

ויקטור מוסיף שספר הזוהר הקדוש מלא וגדוש ביסוד כי אדם הוא בגימטריה: "מה", ועל האדם נאמר: "בצלם אלוקים ברא אותו", כך שאם נוסיף את האות 'א' המסמלת את השם יתברך, יחידו של עולם, למילה "אדם", נקבל את המספר ארבעים ושש. "ככל שאני מעמיק בתורת הגנטיקה והתפתחותה, הריני עומד יותר ויותר נפעם ונרגש מהחכמה האלוקית הטמונה בדגימת דם קטנה הלקוחה מהזרת של האדם..."

מסופר על אחד מאדמו"רי באיאן זצוק"ל, ששהה באירופה במקום נופש, והציבור שם התפעל מאוד ממראות הבראשית הקסומים שהיו שם. לעומתם הרבי הק' לא הרים עיניו באומרו שהאדם המתבונן רואה מהאצבע הקטנה שבידו מעוצמת הבורא וגדלותו יותר ממראות נוף פסטורליים מדהימים ביותר.

ויקטור ממשיך לספר כי בשנת 1990 השתתף בפרויקט עולמי בשם "פרויקט הגנום האנושי", בו היו שותפות קבוצות מחקר רבות מכל העולם, מעשרות אוניברסיטאות בארצות הברית, בריטניה, יפן, סין ועוד. לפרויקט העולמי הזה הקציבה ממשלת ארצות הברית כשלושה מיליארד דולר, והוא תוכנן להתמשך כחמש עשרה שנה.

הפרויקט הוכתר בהצלחה והביא תועלת רבה לאנושות. הוא נתן כלים רבים לקרוא ולהבין יותר נכון ומדויק את כל האינפורמציה העצומה הזו. הפרויקט לימד את העולם לזהות ולהבין מחלות רבות, וכתוצאה מכך לדעת לפתח תרופות בהתאם. הפרויקט לימד להשביח זנים של חיטה. למשל, בזכותו למדו להציל את החיטה מפטרייה בשם "פוזריום" אשר תוקפת את יבול החיטה ומביאה לתוצאות הרסניות. בזכותו יכלו החקלאים

פעם בערב תשעה באב שחל בשבת, פנה רבינו ושאל את תלמידו רבי מיכאל פריינד: "מה אוכלים הבחורים בישיבה בסעודה שלישית בשבת זו?"

מרן הגרא"מ שך זצ"ל על ההסתפקות במועט ועל ההצלחה בלימוד התורה הקדושה

"בליל שבת - אכלתי בבית אותה משפחה. בשבת בבוקר כידוע לא אוכלים, לסעודת הצהרים - כפי שכבר אמרתי - לא הייתי מוזמן, ואילו סעודת הערב - מלווה מלכה - אינה מתקיימת בליל תשעה באב... חשבון פשוט הביא אותי אפוא לכדי מסקנה, כי צפוי אני לרעוב ברציפות עד מוצאי תשעה באב. "ובכן, מה עשיתי? ביקשתי מבעלי הבית פרוסת חלה לסעודת היום, ושמחתי עד מאוד כשהזמינוני לסעודה שלישית - במקום סעודת 'מלוה מלכה'.

"בבוקר, לאחר התפילה - נטלתי ידי ואכלתי את פרוסת החלה. כשהגעתי לסעודה שלישית - ראיתי שפוסקים בני הבית כאותה הדעה הסוברת שאפשר לצאת ידי חובה בדברים שמלפתים אותם את הפת (שו"ע או"ח רצ"א, ס"ה), כך שאל השולחן לא הגישו אלא סלק חי ומלפפונים... בלית ברירה אכלתי את הירקות הללו, ועמם הקאתי גם את פרוסת החלה שאכלתי בבוקר... זו היתה ההכנה לצום תשעה באב...

"הנה, רואה אתה?" - פנה רבינו אל רבי מיכאל בחיך - "כמה עלינו להכיר תודה על השפע הרב שמצוי בדורנו!"...

(מתוך קונטרס שחולק למשתתפי כנס 'סדר הכנה' של 'דרשו' אב תשע"ט)

סוג מצוי של התמודדות, הינו ההתמודדות עם מצב של 'מחסור'. אין ספק בכך, שקל ונעים יותר כאשר הפרנסה מצויה די הצורך, והאדם אינו צריך לדאוג את דאגת המחר... אולם כאשר לא כך הם פני הדברים - אל לנו למהר ולהגדיר את מצבנו כמצב של 'מחסור', לפחות לא לפני שנתבונן היטב במעשה הבא: פעם, בערב תשעה באב שחל בשבת, פנה רבינו הגרא"מ שך זצ"ל ושאל את תלמידו רבי מיכאל פריינד: "מה אוכלים הבחורים בישיבה בסעודה שלישית זו?"

רבי מיכאל השתומם כמובן לשמע השאלה, אולם מיהר לענות ולפרט את המאכלים הרבים והמגוונים, כפי שנאמר על סעודה זו (שו"ע או"ח תקנ"ב, ס"ו): "ומעלה על שולחנו אפילו כסעודת שלמה בעת מלכותו".

כאשר שמע רבינו את דבריו, נענה ואמר: "כמה יש להודות על כך! זכורני, שבשעתו אכלתי 'ימים' בבית יהודי שארחני על שולחנו בוקר וערב, והגישו לשולחן לחם וירק. לצהריים, לארוחה העיקרית - צריך הייתי להשיג 'בעל בית' אחר, אבל מפאת ביישנותי - העדפתי לרעוב מאשר להתבזות בבית נוסף... פעם חל תשעה באב ביום ראשון, כמו השנה" - סיפר רבינו.

ענינא דיומא - הלכות לתשעה באב

האם מזוג האויר עשוי להשפיע על חובת התענית בתשעה באב?

ומדוע מניחים תפילין בתשעה באב רק בתפילת מנחה? - לקט הלכות לתשעה באב

לשמחה; ויש שהתיר עיון הנצרך לשם הוראה הלכה למעשה. ויש שהתיר ללמוד את החלקים המותרים בהעמקה, והתיר גם לעסוק בדרושים ארוכים על מגילת איכה.

בגדר איסור זה מובאות שתי דעות בראשונים; לדעה אחת אין חיוב ללמוד תורה ביום זה, אלא שהחפץ ללמוד בחלקים המותרים רשאי לעשות זאת, ולדעה האחרת מצות לימוד התורה קיימת גם בתשעה באב, בחלקים המותרים, וכן דעת כמה מהאחרונים ומפוסקי זמננו.

האם מצוות תלמוד תורה קיימת בתשעה באב?

מלבד איסורי האכילה והשתיה וכו' הקיימים בתשעה באב, אסור ללמוד תורה, מהטעם האמור - שהיא משמחת את הלב, וכפי שנאמר: "פיקודי ה' ישרים משמחי לב"; ומותר ללמוד דברים שיש בהם סיפורי רעות, כספר איוב וכן חלקים מספר ירמיה, בדילוג פסוקי הנחמה שבהם. ואף את חלקי התורה שמותר ללומדם בתשעה באב, יש ללמוד בצורה פשוטה, ולא בעיון ובהעמקה, בפלפול, בדרוש, או בקושיות ותירוצים, משום שאלה גורמים

במלאכה או במסחר אף לאחר חצות היום ומסיח את דעתו מהאבילות, לא יראה ברכה במעשיו, כלומר, שלא ירויח מאומה במלאכתו ובמסחרו, ויש אומרים שאף ייגרם לו הפסד בגינם. ואף הצעת מיטות, סידור הבית ונקיונו אסורים, ויש מעדות הספרדים שהקלו בכך לאחר חצות היום. ומנהג האשכנזים להקל בעשיית כל מלאכה לאחר חצות, אך יש להמנע מזאת כאשר הדבר גורם היסח הדעת מהאבילות. מלאכת 'דבר האבד' מותרת בתשעה באב אף לפני חצות היום, אך אם הדעת מוסחת מהאבילות בשל העיסוק המלאכה, יש לעשותה באמצעות גוי; ומלאכה באמצעות גוי מותרת אף בדבר שאינו אבד, למעט אם מדובר במלאכה הנעשית בפרסום רב, כבניית בית וכדומה. כמו כן, מכירת מוצרי מזון, כלחם וחלב וכדומה, מותרת אף לפני חצות.

[שו"ע תקנ"ד, כב-כד, משנ"ב מג, מו, מח, מט רג, ושעה"צ נג; ביאורים ומוספים דרשו, 66, 68, 72]

איזה איחול מחליף את 'להתראות' בתשעה באב?

'שאלת שלום' אסורה בתשעה באב, דהיינו, אסור לאדם לברך את זולתו לשלום; והנתקל באדם שאינו יודע הלכה זו ואומר לו שלום, מותר להשיבו בשפה רפה ובכבוד ראש, ולכתחילה יש לומר לו שבתשעה באב הדבר אסור; אולם, נענוע הראש לאות שלום מותר. ונתינת מתנה בתשעה באב אסורה אף היא, ואף להבטיח מתנה אסור, כיון שדברים אלו הם בכלל 'שאלת שלום'. כחלק מהדין האמור - ש'שאלת שלום' אסורה בתשעה באב, אסור לאחל 'בוקר טוב'; וכן אסור לשאול אדם חולה לשלומו ולהרגשתו. אולם מותר לאחל 'רפואה שלמה', וכן מותר לאחל 'מזל טוב'; ויש שכתב שעדיף לדחות זאת ליום אחר, ויש שכתב שאין לאחל איחול זה לפני חצות היום. ומותר לומר 'להתראות' בסיום שיחה, כנהוג, אך עדיף לסיים: "שנזכה להתראות בבנין בית המקדש".

[שו"ע תקנ"א, כ, ומשנ"ב מב; ביאורים ומוספים דרשו, 64-63]

מדוע מניחים תפילין בתשעה באב רק בתפילת מנחה?

בתשעה באב, נוהגים שלא להתעטף בטלית גדול ולא להניח תפילין בתפילת שחרית, אלא בתפילת מנחה, כהקבלה לאמור במדרש שבעת החורבן קרע הקב"ה את טליתו והסיר מעליו את תפיליו, כביכול. את הציצית (טלית קטן) יש ללבוש כרגיל, אך יש אומרים שאף אם פשט אותה בלילה אין מברכים עליה בבוקר, ולכן ראוי לכתחילה שלא לפושטה בלילה כדי לצאת מידי ספק חיוב הברכה בבוקר. ראוי להוסיף, כי לפני קיום מצות עשה אסור לאכול סעודה ולישון 'שינת קבע' עד לקיום המצוה, והפוסקים נחלקו בנוגע להנחת תפילין בתשעה באב, האם אסור לישון לפני קיומה בעת תפילת המנחה, ויש שהתירו זאת לפני חצות היום, ויש שהתירו במשך כל היום, כיון שיש הסוברים שאין חיוב הנחת תפילין כלל בתשעה באב. וכן נחלקו לענין חולה הזקוק לאכול סעודה בבוקר, אם עליו להניח תפילין לפני אכילתו.

[שו"ע תקנ"א, א ומשנ"ב א-ב; ביאורים ומוספים דרשו, 3-2]

ונוהגים שלא ללמוד תורה כבר בערב תשעה באב מחצות היום ואילך, כי אם בחלקים המותרים גם בתשעה באב עצמו, משום שהתורה משמחת את לב הלומד, ומה שלומד האדם מחצות היום ואילך תפוסה בו מחשבתו גם בלילה, ונמצא שנכנס לאבילות בשמחה; ויש שהקלו בכך משום ביטול תורה וצער הלומדים. המשנה ברורה הכריע שאין למחות ביד המקל, וכך אכן נהגו בישיבת 'ראדין' על פי הוראתו; והחזון איש הורה כדעת המחמירים. [שו"ע תקנ"ג, ב, רתקנ"ד, א, עם משנ"ב וביה"ל, וביאורים ומוספים דרשו]

האם מזג האוויר עשוי להשפיע על חובת התענית בתשעה באב?

יולדת פטורה מלצום בתשעה באב עד חלוף שלשים יממות (720 שעות) מהלידה, ולדעת הרמ"א - מעת חלוף שבע יממות מהלידה יש להחמיר ולצום, אם אינה חשה צער מיוחד באופן שיש לחשוש לסכנת חיים, וכן אינה חולה כלל. ובזמננו יש להקל בכל מקרה עד חלוף שלשים יום, ויש שהחמיר בכך גם בזמננו. ויש שכתב שאם הסתיימו שלשים היממות במהלך תשעה באב, אינה חייבת לצום עד סוף היום.

מעוברת חייבת לצום בתשעה באב, ויש שהקלו בכך בזמננו במקום שמזג האוויר חם, כבארץ ישראל, ויש שהחמירו בכך אף בזמננו כאשר אין סיבה רפואית להקל. ומעוברת שיש לה קושי מיוחד או בעיה רפואית בשל עיבורה, ואף אם העיבור גורם לה להקאות (למעט אם גורם לבחילות בלבד), או שחשה חולשה מיוחדת בעת הצום, או שהצום גרם לה הפלה בעבר, או שקיים חשש כי הצום יגרום להקדמת הלידה - יש שהורו שפטורה מלצום. [שו"ע תקנ"ד, ה-ו, משנ"ב ט, יג ריד; ביאורים ומוספים דרשו, 16, 24, 27]

האם מותר למרוח 'קרם גוף' בתשעה באב?

הרחיצה אסורה בתשעה באב כאשר היא נעשית לשם תענוג, אבל רחיצה הנעשית לשם הסרת זוהמה, לכלוך וריח מצחין מהגוף, או לשם רפואה ולהקלה על כאבים, או הנגרמת תוך כדי שטיפת כלים ומאכלים וכדומה, וכן הנעשית להעברת רוח רעה, או לנקיות לצורך לימוד ותפילה, או הנעשית לצורך מצוה, כנטילת ידים לסעודה או לנשיאת כפים - מותרות. הסיכה בשמנים ובקרמי גוף למיניהם - אף של אבר בודד - גם היא אסורה בתשעה באב כאשר היא נעשית לשם תענוג, ולא כשהיא נעשית לשם הסרת זוהמה ולכלוך, או לשם רפואה. בנוגע לשימוש בדיאודורנט - יש אומרים שדינו כסיכה הנעשית להסרת זוהמה ומותר, יש אומרים שדינו כסיכה הנעשית לשם תענוג ואסור, ויש אומרים שאין דינו כסיכה כלל.

[שו"ע תקנ"ד, ט, י, יא, יד רטו, משנ"ב יט, כא כב רכט וביה"ל ד"ה סיכה; ביאורים ומוספים דרשו, 35, 38, 39, 44, 48, 49]

באיזו שעה מותר לנקות את הבית בתשעה באב?

מנהג כל ישראל שלא לעשות בתשעה באב מלאכה הדורשת עיסוק ממושך, וכן שלא לעסוק במסחר. וחכמינו ז"ל אמרו, כי העוסק

אחרי כמה דקות אני מקבל טלפון מהחבר. "עופר, מה נשמע?" הוא אומר בקול רועד. "תגיד רגע, החלום הזה... אתה רציני? הוא קרה באמת?"

סימן מצמרר מהעולם העליון

ואף אינכם מאמינים. וכעת עומדת אני להיפטר מהעולם ואני מבטיחה לכם שלא אעזוב אתכם, ואני מבטיחה לכם שאם אראה אחרי מותי שיש המשך לעולם הזה, ויש קיום והמשך לנשמה בעולם הבא - ארד לעולם הזה ואתן לכם סימן'. כך אמרה ולאחר כמה ימים נפטרה לבית עולמה.

ערכנו לה הלוויה וישבנו 'שבעה' למרות היותנו רחוקים מהדת. לאחר שנה, הגיע 'יום השנה' וערכנו לה אזכרה. והנה, לפני ימים ספורים הגיע יום האזכרה השני של אמי. התאספנו כל האחים לעריכת האזכרה, ובעיצומה של האזכרה, נעמדתי לעיני כולם ואמרתי במילים אלו: אתם זוכרים שאמא הבטיחה לנו לפני פטירתה, שאם יש המשך לעולם הזה וקיום לנשמה אחר 120, היא תיתן לנו סימן. והנה, כבר עברו שנתיים ולא ראינו שום סימן, אם כן ברור הוא לחלוטין שכל מה שאומרים לנו תמיד שהנשמה עולה לבית דין של מעלה ונהנית בעולם הבא - הרי שאין אמת כלל בדברים. לכן, הלילה הזה, באזכרה של אמא, לא נאמר כלל תהילים או משניות לעילוי נשמתה כבשנה שעברה, אלא נשב לאכול ולשתות, ומהיום ואילך לא נערוך יותר אזכרות כלל וכלל.

'כעת', המשיך החבר בקול חנוק, 'עומד אני עם צמרמורת בגופי כשהינך מספר לי שחלמת על אמי באזכרה של עצמה כשהיא כועסת עלינו ועל צורת עשיית האזכרה, שהרי אין סימן ואות מדויק וברור יותר מזה שיש קיום והמשך לנשמה, מכך שהיא ראתה בדיוק מה עשינו ביום האזכרה ואין דעתה נוחה מזה, והסימן הזה מגיע אלינו ממך - אדם שכבר שנים לא שמעתי ממנו, ואף אין לך שום ידיעה על מצבה של אמי. וכי יש הוכחה יותר גדולה מכך לקיום הנשמה?!' אמר החבר בקול חנוק ונרגש. מיד אחר שיחת הטלפון בינינו, התכנסו האחים וסיפרו זה לזה את מעשה החלום והאיתות הברור של האימא. המשפחה כולה הזדעזעה והתרגשה, ותוך ימים ספורים קיבלו על עצמם תשובה ומעשים טובים, כשהם יודעים שיש המשך קיום לנשמתם, ואף עשו תיקון לאזכרה של אמם, מפני שהנשמה חיה וקיימת לעד.

מספר בעל המעשה ר' עופר עמר: הסיפור שלי מתחיל לפני ארבעים שנה. למדתי ב'מדרשיית נועם' בפרדס חנה. בין החברים שלמדו איתי, היה לי חבר שבא מבית שאינו דתי. כאשר תמו הלימודים במדרשייה, כל אחד הלך לדרכו - אני התחזקתי וקבעתי עיתים לתורה, וב"ה זכיתי להקים בית של תורה בעוד חברי עזב עם הזמן את דרך התורה והמצוות, כשכל אחיו הולכים בדרכו, עד שהתרחקו מהדת. חשוב לציין שמאז נפרדה דרכנו, הקשר בינינו נותק לחלוטין. ולא ידענו מאומה זה על זה.

היה זה בחודש סיון תשע"ז. חלמתי חלום מוזר. שאני רואה את עצמי עומד באזכרה של אמו של אותו חבר, למרות שלא ידעתי כלל האם היא חיה או לא, ובמרכז האזכרה אני רואה אותה ניצבת ועומדת כבחיי חיותה, אלא שמראה פניה הראה כעס וזעם על הצורה בה הם עורכים לה את האזכרה, ומיד התעוררתי מהחלום. זכרתי את החלום ותמהתי מדוע חלמתי זאת, והרי שנים שלא שמעתי ממנו. החלום לא עזב אותי. התלבטתי רבות האם להתייחס, שהרי איני טיפוס שמרבה לחלום חלומות ולהתרגש מהם, אך הפעם הרגשתי שיש דברים בגו. הייתי סקרן והחלטתי להתקשר לחברי.

אחר חיפושים השגתי את מספר הטלפון שלו ושלחתי לו הודעה על סיפור החלום. ואחרי כמה דקות אני מקבל טלפון מהחבר שאומר לי שהוא המום ומבוהל: 'עופר מה נשמע? מה אתך? אבל, תגיד רגע...' אמר בקול רועד, 'החלום הזה, אתה רציני? הוא קרה באמת?' השבתי לו בבטחה שזה אמיתי. אמש בלילה חלמתי על האזכרה של אמך.

רגע, מה, האם חשבת עלי בימים האחרונים או משהו כזה? שאל.

ממש לא, כבר שנים שלא היינו בקשר... אבל אמור לי, האם אמא שלך חיה?

אז נשמע קולו של חברי כמעט בוכה: 'דע לך, אמר, כי אמי נפטרה לפני שנתיים בדיוק. ולפני שנפטרה, קראה לי ולאחיי ואמרה לנו: 'ראו בניי, יודעת אני שאינכם שומרים תורה ומצוות

רוצים לקבל את 'לקראת שבת' מדי שבוע ישירות למייל? [שלח מייל ל- dirshu@dirshu.co.il](mailto:dirshu@dirshu.co.il)

כשראה הרב טווערסקי שהאדמו"ר ממחננבקה מתפלל כשפניו אל הציבור, חשב כי מפאת צרות המלחמה שכח הרבי את מנהג אבותיו, והתחיל לבכות. אבל לבסוף החליט לגשת אליו ולהזכיר לו...

והתשובה הפעימה אותו: "היום כשעומד לפני יהודי, אינני מסוגל לסובב את הפנים שלי ממנו!"

ענה לו האדמו"ר: לא בני, לא שכחתי שום דבר. זוכר אני איך להתפלל כפי מנהג משפחתי. אבל תדע לך, ראיתי כ"כ הרבה מאחינו שחוטים ושרופים, ראיתי כ"כ הרבה מאחינו שנרצחו ונהרגו באכזריות הכי גדולה, אוי! כמה יקר לי היום כל בן ישראל שניצל מעמק הבכא! הלא היום מה שנשאר הוא מעט מזער ממה שהיה לנו, לכן היום כשאני רואה יהודי - ווי קען מען ארום דרייען פון א איד? [כיצד אפשר להסתובב כשעומד בן ישראל לפניי].

הלא כל אחד שנשאר מאיתנו הוא כ"כ חשוב!

מעין מעשה זה שמעתי אודות איש אחד מניצולי השואה [מר שאכנער זצ"ל] שהיה רגיל לעמוד בפנית הרחוב בכל בוקר כשאוטובוסים מלאים עם ילדים נסעו לבתי ספר. כשנשאל אודות ההנהגה הזאת ענה: היה זמן שעמדתי במקום אחד בכל בוקר, כשהייתי בגטו במלחמת העולם השנייה, והארורים ימ"ש שלחו בכל יום רכבות מלאים מבני עמנו לאושוויץ ועוד מקומות כאלו, וחשבתי אז שהנה באה כליה לבני עמנו רח"ל. ועכשיו שבחסדי השי"ת ניצלנו שארית הפליטה מהרשעים הארורים, עומד אני בכל בוקר בפניה כמו שעמדתי אז, אבל עכשיו אני מסתכל בברכת השי"ת. ולאות הכרת הטוב להשי"ת, עומד אני בכל בוקר ובוקר ונותן שבח והודי' על הברכה והנס שאני רואה לפניי.

(אהל משה ח"ח עמ' קפג)

סיפר הג"ר משה יוסף שיינערמאן: שמעתי מידיד משפחתינו הרב ר' חיים טווערסקי שליט"א מעשה נפלא, שממנו אפשר לקחת חיזוק לשפר היחס בינינו לבין חברינו.

מיד לאחר מלחמת העולם השניה פגש הרב טווערסקי את האדמו"ר ממחננבקה, שניהם קרובי משפחה מגזע גדולי וצדיקי האדמו"רים מטשערנוביל. כשנפגשו, סידר הרב טווערסקי מנין מיוחד בבית האכסניא של האדמו"ר. והנה לפליאת הרב טווערסקי, ראה שהאדמו"ר התפלל כל התפילה [עד תפילת שמו"ע] כשפניו נגד המתפללים, בעוד אדמו"רי משפחתו הקפידו מאוד להתפלל כשפניהם אל הקיר ולא נגד העם.

חשב הרב טווערסקי לעצמו, כי מה ששינה האדמו"ר ממנהג אבותיו הוא משום שמפאת צרות המלחמה ונדודיו הרבים, שכח כיצד להתפלל כפי מנהג אבותיו. והתחיל לבכות בנימי לבבו על כל הצרות שעבר האדמו"ר, אבל החליט שעליו החובה להזכיר לאדמו"ר את אופן הכיוון של משפחתו.

ניגש הרב טווערסקי להאדמו"ר ואמר לו בזה"ל: כבוד האדמו"ר, ברור שידוע כבודו שאצל הליטאים מתפללים כשפניהם אל העם, ואצל האשכנזים מתפללים הרבנים כשמקומם על גבי במה. אבל אצלנו - אמר בבכיות - הכיוון הנכון הוא אל הקיר, וברור שהאדמו"ר מפאת רוב צרותיו שכח זאת.

"כשראיתי את אבא סוחר לבדו את המיטה עבור אותו יהודי, נחרדתי ושאלתי: אבא, איך אתה הולך כך עם מיטה ברחוב?! והוא השיב לי בפשטות: וכשהולכים עם לולב ברחוב, זו לא בושה?!"

"חסד שלא מעלמא הדין" - סיפורים מופלאים על הגאון הגדול רבי אריה פינקל זצ"ל ראש ישיבת מיר ברכפלד, שסופרו על ידי בניו הרבנים הגאונים שליט"א | ליומא דהילולא ו' באב

נדיבות לב. לאחר מכן כשנאלצו להיפרד, שאל אותו היכן הוא אמור לשהות בשבת, וכשענה שאינו יודע, אמר לו מיד: "השבת אתם תהיו האורחים שלנו", ובכזו פשטות אירח אותו כל השבת בנדיבות מיוחדת, עד שהמשיך ובא בקביעות לאורך שנים. עוד סיפר בנו הגאון רבי חיים זאב שליט"א: סיפר לי אחד

סיפר בנו הגאון רבי בנימין שליט"א: פעם הלכתי עמו ברחוב, והיה זה בשעת ערב מאוחרת. פגש אותו יהודי ושאלו היכן יש באיזור מסעדה שיוכל לאכול דבר מה. אבא בפשטותו אומר לו: "בוא אראה לך". והוא נטל אותו לביתנו. אמא כבר נחה במיטתה ואבא בעצמו הלך וטיגן לו חביתה וסידר לו כל הנצרך בכזו

מבעלי החנויות הללו חיבב אותנו, והעדפנו לרכוש אצלו, ולכן לעתים לא רכשנו כלום באותו יום של השני, כדי לחכות למחרת ולרכוש אצלו. כשאבא שמע מזה, כעס ואמר שאם צריך לרכוש היום, הרי שזה בחלקו של המוכר ההוא.

סיפר בנו הגאון רבי נתן צבי פינקל שליט"א: פעם סיפר לי, שניגש אליו יהודי מעזרת תורה וביקש ממנו להציע שידוך לגביר מסוים בארה"ב. היה זה שידוך חשוב, ואבא שאל אותו מדוע שהוא עצמו לא יציע זאת, וענה הלה כי כבר ניסה להציע לו כמה דברים ואינו שומע לו, אבל אם אבא יציע הוא ודאי ישמע. אבא הסכים לכך, והציע וניהל את השידוך כולו, וכשהסתיים הדבר בכי טוב חפץ העשיר לשלם את דמי השדכנות ביד נדיבה, ואבא בטבעיות נתן את כל הסכום לאותו יהודי באומרו שהרי זו הצעה שלו, והוא רק סייע כדי שהדברים יתקבלו. ולא הסכים לקבל על כך דבר מה. לא אשכח כיצד ראיתי פעם ברח' מאה שערים סוחר מיטה יחד עם יהודי נוסף... באתי מיד לסייעו ושאלתי מה זה, והוא ענה בטבעיות: היהודי הזה בא לתקן את המיטה בחנות, ורצה להשיבה לביתו אבל לא היה יכול לסחוב זאת לבדו, אז הצעתי לו שניקח זאת יחדיו. וכך הלך את כל רח' מאה שערים. לבסוף כשלאותו יהודי כבר לא היה כח, ראיתי את אבא לוקח זאת לבדו... נחרדתי ושאלתי: אבא, איך אתה הולך כך עם מיטה ברחוב? והוא השיב לי בפשטות: וכשהולכים עם לולב ברחוב, זו לא בושה? לא! כי זו מצווה! גם זו מצווה ככל המצוות...

הגר"ב שליט"א: אנו כילדים גדלנו על סיפורי חסד שלא מעלמא הדין. כך הוא למשל הסיפור המיוחד עם גולדה ע"ה, שהגיעה מערי בוכרה, והיתה סועדת בקביעות אצלנו. וכשאמרה לו כי חוששת שמא תסתלק ולא יידעו מכך, אבא הבטיח, וקיים, להגיע כל יום לבדוק זאת. וכשביקשה להצטלם עמנו כדי שתהיה מזכרת ממנה אחרי מותה, אבא ואמא דאגו להלביש את כולנו כראוי וללכת להצטלם עמה, רק כדי לשמחה, בכזו נדיבות לב שלא תתואר...

(מתוך שיחה עם הרב מ' ברמן במוסף שבת קודש דברים תשע"ז)

משומעי שיעורו, שפעם שאל שאלה שלא במקומה ומישהו העיר לו בצורה לא מכובדת. לא עברו אלא מספר שניות, ואבא השמיט ראשו על הגמרא ועשה עצמו כאילו חושב דבר מה. לאחר דקות כשסיים, העיד התלמיד שהגמרא היתה רטובה מדמעות, שגם אם יפתחו אותה היום באותו עמוד לבטח יותר סימן...

הגר"ב שליט"א: לא נשכח את הקשר שהיה לו עם רבי אייזיק זצ"ל, יהודי חולני שבגדיו היו תמיד כה מלוכלכים, שלא היתה מכבסה שהסכימה לכבסם, וכשהסיח צערו לפני אבא, הלך בקביעות למעונו בשכונת כנסת לתקופת מה, ובחצר הבית הכין במסירות דוד מים חמים שבו היה מכבס מעט את בגדיו המטונפים רק בכדי שהמכבסות יסכימו לקבלם. ופעם ביום הכיפורים בערוב ימיו, כשהיה סגי נהור, אבא הבין שלא יוכל להגיע לבית הכנסת לבדו, והלך להתפלל עמו ביום הכיפורים למרות רגילותו להתפלל בישיבה. וכששב לאחר מכן לישיבה, הסבא הבחין בהיעדרו ומעט התרעם על כך, ואבא בפשטותו ענה שלא היתה לו ברירה, כי היה חייב להתפלל עם רבי אייזיק. לשמע הדברים השיב הסבא באומרו: טוב עשית. יהודי גלמוד ומסכן, טוב שסייעת בעדו.

הגר"ח ז שליט"א: ישנו סיפור מיוחד שאירע כשהיה שדכן של בת הגרב"ב זצוק"ל. ומראש הישיבה הגרב"ב לא הסכים לקחת דמי שדכנות, באומרו שהרי הוא עובד תחתיו בישיבה ואיך יקח שדכנות. ולכן הוא רכש לו אז ש"ס חדש, ששמח מכך רבות. אך המחותן הרב לופיאנסקי שהיה בעל אמצעים נתן לו סכום הגון, והוא התעקש להשיב לו חצי מהסכום באומרו שזה די בעבורו. שאלתי מדוע אינו נוטל זאת, והרי נצרך הוא לכך מאד, והוא עונה לי בטבעיות "אני אוהב להתחלק עם אחרים"... כל אחד ואהבותיו שלו.

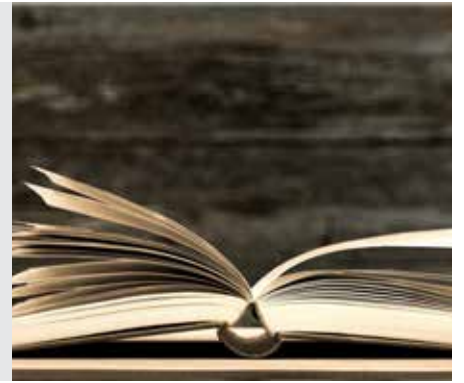
הגר"ב שליט"א: היו בסמוך לביתנו שתי חנויות מכולת, ואבא בטבעיות לימד אותנו שצריך לפרנס את שניהם כדי שלא לצערם, ולכן חילק את הימים, שבימי ראשון שלישי וחמישי נקנה רק במכולת זו, ובימי שני רביעי ושישי נקנה במכולת השנייה. וכך חונכנו כולנו בהקפדה שיש לכל חנות את הימים שלה. אחד

הרצאות, שיעורים וסיפורים בענייני החורבן מיוחד לתשעה באב

עכשיו בקו השיעורים של דרשו

077-2222-666 או *4992 (שלוחה 7/2/10)

"ילמוד בכל יום אותיות 'שלו"ם בבי"ת' בפרק קי"ט בתהלים"

לקט סגולות להינצל ממריבה ומחלוקת

ואח"כ יהי שלום ביניהם (סגולות ישראל מערכת מ אות כה).
סגולה שלא תהיה מחלוקת כלל, ילמוד בכל יום אותיות
'שלו"ם בבי"ת' בפרק קי"ט בתהלים ובוה מונע מריבה מביתו
(בית אל חמוי דיני וידוי הגדול).

אם נעשה מחלוקת בעת החתונה הוא סגולה שתהיה שלום
בין איש לאשתו אח"ז, שבאם נגזר שיהיה מחלוקת בין הזוג, אזי
יהיה המחלוקת הזו תחתיו, כמו שנוהגין שמחלקין בערב יו"כ
מיני מתיקה לכל בעלי הבתים מטעם זה. (ספר המטעמים אות
קכו).

(מתוך מדור 'סגולות מלכים' גיליון 'באר בשדה', שטפנט)

סגולה למחלוקת, ילמוד מס' סוכה, וזהו (תהילים לא כא)
'יצפנם בסוכה מריב לשונות', וללמוד בדברי הימים (ב' סי' י"ד)
'ויקרא אסא אל ד" עד אני ותפילת יהושפט (לקוטי מהר"ן).
ק"ש בכוונה היא סגולה לבטל המחלוקת (אגרא דכלה פ'
בראשית).

כשיש ח"ו מריבה או מחלוקת בבית, קבלה הוא מרב גדול
שלא יאמרו בליל ש"ק החרוז 'צאתכם לשלום', והוא בדוק
ומנוסה (סידור ישועות ישראל).

אם יש ח"ו מחלוקת ומריבה בין הזוג, שמעתי שיש סגולה
לחפש אחר הכתובה ולעיין בה אם לא נמצא איזה טעות ולתקן,

השו"ת היומי

טעה ובירך על בשר בתשעת הימים ונזכר שאסור לאוכלו בימים אלו - מה יעשה?

משולחנו של הרה"ג רבי מרדכי הלוי שוורצבורד שליט"א מורה הוראה 'נאות שמחה' - מודיעין עילית

שלא תהיה ברכתו לבטלה, וכן פסק השבט הלוי (ח"ט סי' קל"א)
והוכיח מדברי הרמ"א (סי' רע"א ס"ה) שאם ברך על פת לפני
הבדלה יטעום תחילה כדי שלא תהיה ברכתו לבטלה, וגם אין
בטעימה זו משום שמחה, שטועם רק כדי שלא תהיה ברכתו
לבטלה.

שאלה: מי שטעה ובירך על בשר בתשעת הימים ברכת שהכל
ומיד נזכר שאסור לאכול בשר בתשעת הימים, מה עליו לעשות?
האם ימנע מלאכול את הבשר או שמא יטעום מעט כדי שלא
תהיה ברכתו לבטלה.

תשובה: כתב השדי חמד דאם ברך על בשר יטעום מעט כדי

להתחיל את היום ברגל ימין

חוויה ראשית מדי יום אצלך בחייל

הלכה, סיפורים, רעיונות, ווארטים ועוד... אקטואלי ומרתק
הצטרפו בחינם לאלפי מנויים, שלחו מייל לכתובת:

dirshu@dirshu.co.il

הפורתח
בכל יום..

המייל היומי של 'דרשו'.

תכין עצמך לכבוד שבת

קבל את 'גיליון 'לקראת שבת' שכבש את העולם היהודי
אצלך בתיבת המייל לפני כולם כל יום חמישי

סיפורים ופנינים מרתקים מחייהם של רבותינו הקדושים

להצטרפות נא שלחו מייל לכתובת

dirshu@dirshu.co.il

כתובות דף כח

מדוע סירב הסטייפלער שידפיסו סיפורים שסיפר?

ואלו נאמנין להעיד בגודלן מה שראו בקוטנן

כח.) הרי שגדול יכול להעיד רק על מה שראה בקטנותו ולא על מה ששמע, וכיון שדברים הללו אשר אמרתי לך לא ראיתי בעצמי אלא שמעתי אותם, לכן איני יכול להעיד עליהם, וממילא איני רוצה שתדפיסם, ורק לספרם לו באופן פרטי, לזה הסכים בעין יפה.

(גליון פניני תורה וחסידות)

הרב אהרן סורסקי ז"ל שערך בין שאר ספריו את פרקי תולדות חייו של הרה"ק ר' מרדכי דוב מהארנאסטייפל, נכנס לביתו של בעל ה'קהילות יעקב' לשמוע מפיו סיפורים על אותו צדיק, ואכן סיפר לו הרבה סיפורים והנהגות אבל לא נתן לו להדפיסם באומרו שבגמרא מובא "אלו נאמנים להעיד בגדלם מה שראו בקוטנם" (כתובות

החפצים בחיים - חפץ חיים יומי

האם מותר לספר למשולחים האוספים צדקה על נדיב הנותן נתינה ראויה?

הצטרפו אלינו ללימוד היומי בספר חפץ חיים

למשולחים הגונים מותר, ואף נכלל ע"י זה בגדר 'גדול המעשה יותר מן העושה' מפני שעל ידו נותן הנדיב עוד צדקה. אך אם אינם הגונים, עליו להשתמט מלומר להם. וכן כתב בשו"ת אגרות משה, וכתב שאין לחשוש שמא אין לו כסף לתת לאחרים ויתבייש לומר להם זאת, מפני שרוב האנשים אינם מתביישים בכך, ורק אם ידוע שהוא מתבייש אסור לספר לאחרים. והוסיף, שאם הוא עשיר מותר ומצוה לספר זאת אף לאדם גדול הזקוק לתרומות, למרות שמשום גדלותו יתבייש העשיר שלא לתת לו, כיון שרוב עשירים אינם נותנים מעשר כספים, ואף אם נתן, מסתבר שרשאי לבקש ממנו עד חומש מפני שמצוה מן המובחר לתת עד חומש, ואם אכן כבר נתן חומש לא יתבייש לומר זאת.

אכן, דעת הגר"מ שטרנבוך שאם יודעים שהעשיר אינו רוצה שיתפרסם שמו, כגון שגילה דעתו כן או שרגיל בנתינה בסתר, אין להעביר את שמו לאחרים. וכן כתב הגר"ח קניבסקי, שלגלות לגבאי צדקה את רשימת כל עשירי העיר יש בזה שאלה משום 'מברך רעהו בקול גדול'. וכן אם יודע שהאדם שנתן לו לא יתן לאחרים [מטעמים שבלבן], כתב הפלא יועץ שלא יגלה לאחרים שהוא קיבל, מפני שבכך גורם לתרעומת על הנותן ולנזק בלי כל תועלת.

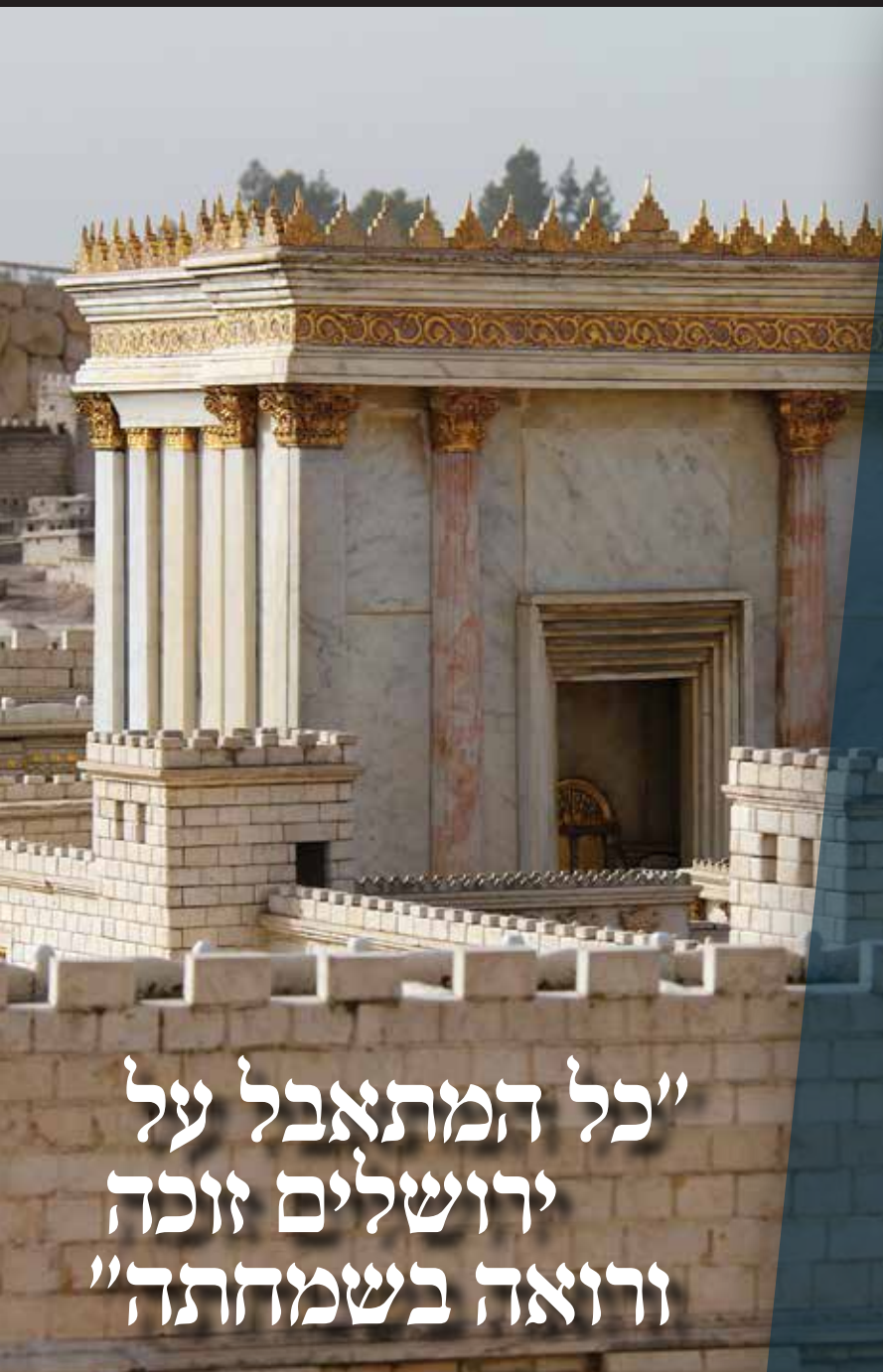
האם יכול להיות דבר יפה וחיובי יותר מאשר לשבח את הזולת? אבל, כבר למדנו אתמול על האיסור לשבח אדם בפני שונאיו, או להרבות בשבח, והיום אנו למדים על סוג שבח נוסף שממנו יש להיזהר - 'שבח הבא לידי הפסד'.

לדוגמה: "כענין האורח שיצא ברחוב העיר ויפרסם לכל את אשר גמלו בעל הבית טובה באכילה ושתיה וטרח לפניו הרבה, כי על ידי זה יתלקטו אנשים ריקים ויסורו אל בית בעל הבית ויכלו את ממונו" (כלל ט' סעיף ג'). ואף לספר שבח כזה רק לכמה אנשים הגונים, דעת הגר"ח קניבסקי, שאם יתכן שע"י כך יגיעו הדברים לידי אנשים שאינם הגונים, צריך להיזהר בזה [ביאורים ומוספים]. להלן שני נידונים מעניינים בהקשר להלכה זו, המובאים בביאורים ומוספים:

א) המגדיל מדרגת חברו יותר מכפי האמת, כתב הגר"א וסרמן שעובר באיסור לשון הרע, שהרי הוא גורם לו בכך לנזק, כגון שישתדכו עמו בטעות או ימנו אותו למשרה שאינו מתאים וראוי לה. ואף הוא עצמו ניזק מכך, שחושב את עצמו כאדם חשוב ובא לידי גאווה.

ב) לספר למשולחים האוספים צדקה בשבח של נדיב מסוים הנותן נתינה ראויה, כתב הגר"ש דבליצקי שאם אומר כן

האזינו להרצאות, שיעורים וסיפורים בענייני החורבן מיוחד לתשעה באב עכשיו בקו השיעורים של 'דרשו'

"כל המתאבל על
ירושלים זוכה
ורואה בשמחתה"

הגה"צ רבי אלימלך בידרמן שליט"א

הגאון רבי שמשון דוד פינקוס זצ"ל

הגה"צ רבי אריה שכטר זצ"ל

הגאון רבי אליעזר טורק שליט"א

הרב שלמה לוינשטיין שליט"א

הרב מרדכי נויגרשל שליט"א

הרב מנחם שטיין שליט"א

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

חייגו: *4992 או 077-2222-666 שלוחה (7/2/10)

האם ניתן לכתוב אות כ' בצורה זו: > ?

הפינה התחתונה היא העשויה כזווית, והעליונה מעוגלת. ובכל מקרה, את תיקון האות יש לעשות על ידי עיבוי הזווית והפיכתה למעוגלת, ולא על ידי מחיקת חלק מהזווית, כדי שהאות לא תיפסל משום 'חק תוכות'.
ואם האות עשויה ללא 'גב', אלא בשני קווים אלכסוניים המחוברים בצד הימני: > - יש שפסל, ויש שצידד להכשיר.
[משנת סופרים אות כ, וביה"ל ד"ה א; ביאורים ומוספים דרשו, 1, 3 ור]

האות כ' בכתיבת סת"ם, מעוגלת בשתי פינותיה הימניות, העליונה והתחתונה. ואם אחת הפינות עשויה כזווית חדה, האות פסולה. אולם, כאשר הפינה התחתונה מעוגלת, והעליונה עשויה כזווית, יתכן שנחשב הדבר כאילו צורתה הכללית של האות קיימת; ולפיכך, גם בפרשיות של תפילין ובמזוזה - בהן יש דין 'כתיבה כסדרן' - יתכן שניתן לתקן את האות אף כשהמשיכו לכתוב לאחריה. ויש אומרים, שהאות כ' שרה בדיעבד אף כאשר

כיצד נוצרות האותיות הסופיות?

הסופית. ומאחר ולכתחילה יש לעשות את רוחב המושב של האות הרגילה בשווה למידת גובהה, הרי שגובה האות עם מושב האות שנפתח כלפי מטה באות הסופית, יוצרים יחד רגל שאורכה כפול מרוחב האות הרגילה. ובאות כ', יש להקפיד על כך במיוחד, משום שאם רגל האות אינה ארוכה דיה, היא עלולה להראות כאות ר'.
[לו, משנת סופרים, אות כ, וביה"ל ד"ה א]

באותיות הסופיות הארוכות, יש להקפיד שאורך האות יהיה כפול מרוחבה, וטעם הדבר - שיצירת הצורה של אותיות אלו היא על ידי שתחתית האות 'נפתחת' כביכול כלפי מטה. ולדוגמה: תחתית האות כ' הרגילה - המכונה לפעמים בפי הפוסקים 'מוֹשֵׁב' - נפתחת כלפי מטה, והופכת לרגל האות כ' הסופית. או לדוגמה: תחתית האות צ', נפתחת כלפי מטה והופכת לרגל האות צ'

מה הקשר בין האות ט' לאות ל'?

את תחתית ה'כ' במקביל לאורך הגג, כצורת האות כ' בכתיבת סת"ם. אולם, יש שכתבו, על פי הזוהר הקדוש, שהאות ל' היא כעין צורת אות ט' שנהפכה (באופן שראשה למטה ותחתיתה למעלה), וחלקה השמאלי נפתח והזדקר כלפי מעלה; ולדעתם, אדרבה, יש לקצר את תחתית האות ה'ל', כפי שמקצרים את הגג הימני באות ט'. והמנהג כדעה זו.
[לו, משנת סופרים, אות ל; ביאורים ומוספים דרשו, 2; בהרחבה ע"פ המקור]

האות ל' בכתיבת סת"ם, מורכבת מצורות האותיות כ' ור'. כלומר, חלקה התחתון של האות עשוי בצורה הדומה לאות כ', ואילו מחוברת - בפינה השמאלית העליונה של הגג - צורה הדומה לאות ו'. ועל הגג של צורת ה'ו' - שני קווים המזדקרים כלפי מעלה, אשר הימני שבהם ארוך מן השמאלי. ונחלקו הפוסקים בנוגע לאורך תחתית האות: יש אומרים, שמאחר וחלקה התחתון של האות הוא כעין האות כ', יש להאריך

* באות ט' בכתבת סת"ם, יש לעגל את הקו הימני של האות לתוך חלל האות, אך אין לכופפו בצורה הדומה לכיפוף הגג באות פ', וכן יש להקפיד שקצה זה לא יגע בגוף האות מבפנים.
* האות י' בכתבת סת"ם, מורכבת מארבעה חלקים: 1. 'גג', קו עבה וקצר. 2. 'רגל', קו קצר יחסית לרגל האות ו'. 3. 'תג', קו קצר היוצא מהזוית השמאלית העליונה של הגג. 4. 'עוקץ', קו קטן היוצא מהזוית השמאלית התחתונה של הגג, המכונה 'עוקץ דרבנו תם'. ובהעדר הרגל, או העוקץ - האות פסולה; ובהעדר התג - יש אומרים שהאות כשרה, אך לכתחילה חובה לתקנה.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

מדוע נוהגים להוסיף חתיכת בגד מרובעת בכל אחת מכנפות הטלית?

חתיכת בד כזו בכל ארבע הכנפות. וכמו כן, נוהגים לתפור את תפר החיזוק סביבות הנקבים, בחוט שאינו ראוי לשמש כחוט ציצית. ויש שנהגו, לתפור בחוט כותנה סביבות הנקב שבבגד ציצית העשוי מכותנה, למרות שלפי שורת הדין חוט זה כשר לציצית לבגד זה; משום שלדעתם, כיון שבזמננו כל חוטי הציצית עשויים צמר, אין לחשוש שיחשיבו את חוט הכותנה של התפירה כאחד מחוטי הציצית.

חכמינו ז"ל אמרו: "טלית שנקרעה חוץ לשלוש, לא יתפור". וישנם שיטות רבות בנוגע לפירושו של איסור זה, וטעמו; ולכתחילה יש להחמיר ככל השיטות, ולפיכך, במקרה של ספק, רצוי לתפור בכנף הבגד חתיכת בד חלקה - ללא תפרים - שיש בשטחה לכל הפחות שלוש על שלוש אצבעות, כדי להבטיח שבטווח של שלוש אצבעות משפת הבגד יהיה בד שלם, ללא כל תפירה בעייתית.

ויתרה מזו - מנהג ישראל מקדמת דנא, לתפור בכל בגדי הציצית

[משנ"ב טו, טז רכא; ביאורים ומוספים דרשו, 14]

רוצים לקבל את 'לקראת שבת' מדי שבוע ישירות למייל? [שלח מייל ל- dirshu@dirshu.co.il](mailto:dirshu@dirshu.co.il)

הלוח היומי

ו' מנחם אב | רבי אריה לייב ב"ר חיים זאב פינקל זצ"ל, ר"י מיר ברכפלד, בעל הר יראה, יבא שילה

יארצייט:

קל"ד: רבינו מנחם ב"ר אהרן בן זרח זצ"ל, ראב"ד טולדו, בעל צידה לדרך.
תר"ן: רבי אלעזר משה ב"ר צבי הלוי הורוויץ זצ"ל, מפנינסק, בעל אהל משה.
תרפ"ו: רבי שלמה זלמן ב"ר מרדכי ברויער זצ"ל, ראב"ד פאפא ופרנקפורט ותלמיד הכתב סופר.
תשט"ו: רבי רבי משה עזרא ב"ר עזרא מזרחי זצ"ל, ראב"ד האלב, בעל שו"ת דברי משה.
תשכ"ט: רבי יהושע ב"ר אברהם יוסף גרינוולד זצ"ל, ראב"ד חוסט, בעל חסדי יהושע.
תשע"ו: רבי אריה לייב ב"ר חיים זאב פינקל זצ"ל, ר"י מיר ברכפלד, בעל הר יראה, יבא שילה.

יארצייט הג"ר אריה ליב ב"ר חיים זאב פינקל ר"י מיר ברנפלד

רק מי שהצטער - ישמח

הג"ר אריה פינקל אמר: איתא, "כל המתאבל על ירושלים זוכה ורואה בשמחתה", ומי שלא מתאבל, לא זוכה. לא בהכרח שלא יזכה וימות קודם, אלא שמי שלא התאבל לא ישמח, הוא יראה אנשים שמחים על ביהמ"ק, והוא לא יבין מה השמחה, משום שלא יהיה לו "לב" לשמוח, אבל מי שהצטער, הוא ירקוד משמחה.

(אריה ישאג - אמונה עמ' ל, לב)

נשתדל להתבונן בהפסד העצום של חורבן בית המקדש ולהתמלא בצער על כך, ונזכה לשמחה אמיתית כשיבנה בית המקדש

הדדע הדדע הדדע

מענה לשאלות ב'דף היומי בהלכה'
גם באמצעות הדואר האלקטרוני

ניתן להפנות לשאלות בסימן 'לב'
לכתובת daf5609000@gmail.com
והרבנים המשיבים ישתדלו לענות בהקדם לכל פונה

לתשומת לבכם: התמונות המוצגות כאן יש עליהם זכויות יוצרים ואין להשתמש בכל שימוש שהוא ללא היתר בכתב

העלון מופץ לזיכוי הרבים, אנא הימנעו מקריאה בשעת התפילה וקריאת התורה

דרשו | רח' הקבלן 45 ירושלים | 02-5609000 | לשאלות ופניות בכל נושא: dirshu@dirshu.co.il